

подъема на Балканскитѣ държавици бѣ хвърленъ въ традиционна, дебела сѣвка на австро-руски съглашения съ послѣдни издания отъ 1897 и 1902 год. Курсовѣтъ, въобще на „Източния въпросъ“, колкото и да бѣха колебливи отъ самото му начало, се свеждаха къмъ едно и сжщо, фиксирано, прѣдрѣшено нило: нито една отъ сжществующитѣ и създаваеми политически единици на Балканския П-въ не трѣбва да нараства до степенъ *самостойно* да гради сждбинитѣ си или да внушава респектъ на заинтересуванитѣ въ него велики сили.

Излишно ще бжде да привеждамъ кога и какъ български кжтове и исторически святини въ Македония сж станали сѣрбомански за всеѣки отдѣленъ случай. Па и това не ми е задачата. Искахъ просто да изтъкна нѣкой цифри за сѣрбоманството въ Македония и само въ тая посока счетовъ за нужно да *скицирамъ* появяването на сѣрбската пропаганда въ Турция—нейнитѣ прийоми и насоки.

III.

Вроятъ на сѣрбитѣ, сѣрбоманитѣ и училищата имъ въ Македония.

Колко сж въ сжщность сѣрбитѣ и сѣрбоманитѣ въ Македония? По тоя въпросъ могатъ да се приведатъ сума източници, и колкото автори—толкова и цифри. Ще се постарая да ги скицирамъ.

Сѣрбитѣ, въ стремежа си да се противопоставятъ на българското разширение отъ къмъ Македония, а отъ друга страна, да наваксатъ загубитѣ си отъ къмъ сѣверъ, въ насочването устрѣма си къмъ югъ и изтокъ отначало посочваха цѣла Македония за сѣрбска. Тая теория прѣтърпѣ разни, противорѣчиви и дори комични курсове. Слѣдъ това послѣдва теорията, че Македония е населена съ „славяни“, които не били ни сѣрби ни българи; слѣдъ малко, че по голѣмата частъ отъ тия „славяни“ сж сѣрби, и т. н., догдѣто най-послѣ, всички тия жалки лавирания се сведоха отъ Цвийчъ въ смисълъ, че поне сѣверозападна Македония, респективно Скопско до Прилѣпъ, е частъ отъ Стара Сѣрбия и слѣдователно, пада въ района на сѣрбскитѣ интереси. По тоя начинъ,